

Open Acces

I JORNADA DE PATOLOGIA AMBIENTAL. MALALTIES CRÒNIQUES I SÍNDROMES DE SENSIBILITZACIÓ CENTRAL

M. Carmen Ruiz Martín¹, Padma Solanas Noguera²EAP Montcada i Reixac¹Centre de medicina
biològica.Barcelona²**Adreça per a****correspondència:**

M. Carmen Ruiz Martín

Adreça electrònica:carmenruizmartin1@gmail
.com

D'ençà 1965 l'activitat humana ha generat més de 4 milions de productes químics, dels quals només el 10% han estat testats. A això cal afegir que, des de la dècada de 1980, el creixement exponencial de la tecnologia wireless ha generat un augment de 1000 milions de vegades el camp electromagnètic natural de la terra, generant-se un efecte "còctel electroquímic". Substàncies que penetren en el nostre organisme a través de l'alimentació, l'aire que respirem, i tot allò que posem a la nostra pell.

Els científics dubten que els organismes vius puguin adaptar-se tan ràpidament a aquests efectes i condicions ambientals, per la qual cosa van fer una crida per a l'aplicació del principi de precaució per a químics l'any 2007 i per a camps electromagnètics l'any 2009 (la Crida de París).

La repercussió sanitària queda reflectida en milers d'estudis que relacionen aquests agents amb un ampli ventall de malalties (malalties de sensibilització central, neurodegeneratives, autoimmunes, endocrines, cardiovasculars, metabòliques, càncer, asma, TDAH, autisme, esterilitat...). Tant és així que l'any 2013 l'Agència Internacional per a la Recerca en Càncer (IARC) de l'Organització Mundial de la Salut, a través del seu director Christopher Wild, va afirmar el següent: "el 95% dels casos de càncer, 70% dels accidents cardiovasculars, el 80% de les malalties coronàries, el 90% de les malalties neurodegeneratives i el 80% de la diabetis mellitus tipus 2 són provocats per agents tòxics contaminants. Dos de cada tres casos es podrien evitar". El càncer afecta una de cada 4 dones i un de cada 3 homes, produint-se un augment anyal del 2-3%. Es tracta, sobretot, de càncers hormonodependents. L'Organització Mundial de la Salut preveu que en el 2020 hi haurà un augment general de càncer del 50%. Els mapes epidemiològics de distribució del càncer confirmen que els gens no expliquen aquests patrons de distribució, els casos semblen seguir "el patró de la industrialització". Actualment vivim una pandèmia silenciosa i la punta de l'iceberg són les

malalties de sensibilització central (síndrome de la fatiga crònica, fibromiàlgia, sensibilitat química múltiple, electrohipersensibilitat), que actualment afecten a més del 5% de la població.

El 2013 la IARC defineix aquests factors etiològics com "exposomes interns i externs", la Unió Europea engega projectes per al seu estudi i afirma que s'ha posat massa èmfasi en els factors genètics que, en comparació dels factors ambientals, contribueixen poc a la malaltia.

Així doncs, s'observa una creixent prevalença de les malalties cròniques multisistèmiques, que alhora són cada vegada més precoces, com la sensibilitat química múltiple, la síndrome de fatiga crònica, la fibromiàlgia, així com malalties cardiovasculars, síndromes metabòliques, malalties neurodegeneratives, malalties autoimmunitàries, càncer, al·lèrgies... essent els bebès, les embarassades i les persones que pateixen d'altres malalties els col·lectius més afectats (més de 200 substàncies químiques circulen per la nostra sang i a través del cordó umbilical cap als nostres fills). Els mecanismes fisiopatològics comuns són processos inflamatoris crònics influenciats per factors mediambientals debilitants, desencadenants o agreujants, com són els contaminants químics, agents biològics infecciosos i els camps electromagnètics naturals o artificials i estrès emocional entre d'altres.

Aquests malalts crònics esdevenen en "pacients a llarg termini" que requereixen successivament una major despesa sanitària. El remei és tan sols possible amb un canvi de les prioritats des de l'actual medicina enfocada a tractar els símptomes cap a una medicina dirigida a tractar les causes i que dona importància a la rendibilitat de la prevenció primària posant el focus en la prevenció, precaució i millora en la detecció precoç i el diagnòstic d'aquestes malalties cròniques i mediambientals.

A la CAMFIC, el dia 23 de febrer de 2018, es va celebrar la "I Jornada de Patologia Ambiental. Malalties Cròniques i Síndromes de Sensibilització Central" despertant un gran interès entre el col·lectiu sanitari com va demostrar la gran demanda d'assistència. Durant aquestes jornades es va fer evident el gran desconeixement del tema entre els professionals més sensibilitzats que van estar molt receptius durant tot el dia amb ganes de conèixer per a disposar d'eines preventives, diagnòstiques i terapèutiques. En nombroses ocasions van expressar el seu agraïment per tot lo après i expressant la necessitat d'activitats formatives per poder seguir ajudant al seus pacients i a si mateixos.

Mentre les polítiques sanitàries i els científics es posen d'acord sorgeix la necessitat d'una actuació clínica que generi prevenció primària i secundària de salut enfront els factors etiològics menys coneguts. No es tracta de renunciar al confort i a les noves tecnologies, sinó de promoure'n l'ús conscient per evitar l'aparició de malalties en nosaltres i en les generacions futures.

BIBLIOGRAFIA

1. El coste sanitario en la Unión Europea. ¿Cuánto corresponde a los disruptores endocrinos?. http://env-health.org/IMG/pdf/37e_26022015_final_health_costs_report_edcs_es_mr.pdf
2. Rao T, Richradson B. Environmentally induced autoimmune diseases: potential mechanisms. *Environ Health Perspect*. 1999;107(Suppl 5):737-42.
3. Cooper K, Marshall M, Vanderlinden L, Ursitti F. Early exposures to hazardous pollutants/chemicals and associations with chronic disease – A scoping review. 2011. Canadian Environmental Law Association, Ontario College of Family Physicians and Environmental Health Institute of Canada.
4. Espina C, Porta M, Schüz J, Aguado IH, Percival RV, Dora C et al. Environmental and occupational interventions for primary prevention of cancer: a cross-sectorial policy framework. *Environ Health Perspect*. 2013;121:420-6.
5. Llamamiento de París y Ley Reach. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=URISERV%3A132042>. <https://www.youtube.com/watch?v=1i5DYXAURo0>-[declaración de París](http://www.butlleti.cat/ca/Vol36/iss2/1).
6. Directrices del Colegio de Médicos de Austria para el diagnóstico y tratamiento de enfermedades y problemas de salud relacionados con los campos electromagnéticos (síndrome de los CEM). Documento de Consenso del Grupo de Trabajo sobre CEM del Colegio de Médicos de Austria (AG-EMF). Aprobado en la reunión de colegiados de medicina ambiental del Colegio Regional de Médicos y del Colegio Oficial de Médicos de Austria, el 3 de marzo de 2012, en Viena.
7. http://www.covace.org/files/236_contES.pdf Original: <http://www.aegu.net/pdf/emfleitlinie-der-oak.pdf>
8. Síndrome de intolerancia a campos electromagnéticos (SICEM) Profesor Dominique BÉLPOMME Universidad de París V, Presidente de l'ARTAC, cancerólogo en la clínica Allerey-Labrouste Asociación para la Investigación Terapéutica AntiCancerosa www.artac.info <http://electroyquimicosensibles.org/wordpress/wp-content/uploads/2014/12/El-S%C3%ADndrome-de-Intolerancia-a-los-Campos-Electromagn%C3%A9ticos.pdf>
9. Belpomme D, Irigaray P, Hardell L, Clapp R, Montagnier L, Epstein S, et al. The multitude and diversity of environmental carcinogens. *Environ Res*. 2007;105:414-29.
10. BioInitiative Report: A Rationale for a Biologically-based Public Exposure Standard for Electromagnetic Fields (ELF and RF). 2007 <http://www.bioinitiative.org/>
11. Academia Americana Medicina ambiental- <http://aaemonline.org/>
12. Academia Europea Medicina Ambiental- <http://www.europaem.de/>
13. State of the Science on the Endocrine Disrupting Chemicals". 2012. World Health Organization. UNEP United Nations Environment Programme.

Com citar l'article: Ruiz Martín M.C, Solanas Noguera P. I Jornada de Patologia Ambiental. Malalties Cròniques i Síndromes de Sensibilització. *But At Prim Cat* 2018;36:6.18